

САНА ОЛОХ

Х а н ы а т
1931 оыл алтынны
"Ытан тахсар,

ССКП ЧУРАПЧЫТААБЫ РАЙКОМУН УЭННА НАРОДНАЯ
ДЕПУТАТТАР ОРОЙУОННААБЫ СОВЕТТАРЫН ОРГАНА

№ 114 (5159)

1978 сый. Балабан ыйы 23 күнэ
СУБУОТА

Сыйыны
2 хэрч

ТАБААРЫС Л. И. БРЕЖНЕВ БАКУГА КЭЛИТЭ

Балабан ыйы 20 күнүгэр Азербайджан столицатын олох-тоохторо куоракка Ленин орденын туттарыгы аналдаах үрүтүлэргэ-көтүүлэргэ кыттынына ыла манна кэлбит ССКП КК Генеральный секретарын, ССРС Верховный Советын Президиумун Председатели Л. И. Брежнев истинник, оро көтүрүлүүн көрүстүлэр.

Москваттан Бакуга калан иһин ара тохтобулларга табаларыс Л. И. Брежнев Донецкай уонна Ростовскай уобаластар, Краснодарскай уонна Ставропольскай кыраайдар партиянай итинэн советскай салайааччыларын кытары көрүстэ.

ССТА.

Эбии аһылык сыахтара

Билигин туругунан оройуон совхозтара 15000 тонна көрүгэ оту сорутоочкаан, былааннаах соруудаарын аһарытар тиийбэтин толорон иһаллар. Оттуур бүтөн, онно эбии күн-дьыл атытаан мантан күн-дүүннээх от эбиктэбэт турунтаах. Итинчэ отунан 9 тыһыынчаттан тахса ынах сүөһүнү сый таһаарыах, таһаарыах. Көстөрүн күрдүк, общественнай сүөһүгэ доһоһой аһылык хаһаагыттардар дараа кырыымчык, он кыстыгы эбии аһылык быһаарыа.

Общественнай сүөһү барыта 108 хотонунан кыста-ылмаахтаах. Итинтэн бөрүбэстэ туругунан 70-ча отонго сүөһү баайаалына, алта сата хотон үлэһэ иһирдэ. Онно барыта 93, ол иһигэр Эрилик Эрстани хотонунан совхозка 28, Карл Маркс аатынан совхозка 1, Субуруускай аатынан совхозка 19, «Чурапчыга» 5 кормокуһа, 7 кормоцех үлэһэттэхтэр.

Бу күнүгэр манньык ынах хотонго кииригэ тиийүүн түмүктөнэн эрэр да, үтүс сирдэргэ кормо-куһулар үлэһин, дуурааттан, лабыктыттан эбии аһы-лык бэлэмнээ илик. Ол көөнньөрбөнү бэлэмниир-дохтор тиийбэттэриттэн таһыста. Кистэн буолбатах, кистит өтүгэр сайылыктарга тургуруллубут кормо-парниктар кыстык хотоннорго көһөрүлүбүккэ, хан-та түбэһнэх бырарылар түбөтөлөрө тахсытамыра, и быһыл хаһыланна сүөхтээх.

Билигин туругунан оройуонка 66 кормокуһа 1-300 олохторо таһыллан үлэһэ киирдилэр. Ол эрээ-48 итинник өбөх тиийбэт. Оттон оройуон быһылгы идата 25 эр. Онон мистэбэ ачыгыт тастылаах-тэ олохтору өрөмүөннөн туһанар дьаһаллар ыла-тахтаахтар.

Манньык ахсын күнүгэ уоннуу, ыччат сүөһүгэ алта-на ик дуурааттан уонна лабыктыттан өнөхүлүбүт ии аһылык бэриллэрэ наада. Манна аһаан госу-дарска бийиэхэ сата дуураан мэллээр, көөнньөрбөнү бу-лгар, о. д. а. элбэх установкалары бэрэн эрэр. Хо-йуох иһин, итинни танан үлэһити кыалыбат. Ол-дүк, Карл Маркс аатынан совхоз Бахыттары отде-ниета атырдыах ыйыгар аралыт кормоцехын ба-чаныска диэри танан үлэһэтэ илик.

Субу күнүгэр отделениелар үтүс хотоннорун хаач-чылар бөдөн кормоцехтары үлэһитигэ 4-5 киһилээх-стайзаны ээнолары тургуруу охсуохха. Маныаха-ни аһылыгы бэлэмнээһингэ оһыттаах, эрэллээх-оннору, коммунистары уонна комсомолстары сүү-эрднээх. Олохтоох партиянай, комсомольскай тэри-лэр бу үлэһин аһаан-минээн дьарыктаннахтар. Дьининэн, дуурааттан, лабыктыттан үчүгэй хаачы-сбаалаах эбии аһылыгы бэлэмнээһингэ балаһаа оһы-таах дьон сир ахсын бааллар. Быһырымы Сылан отде-ниетыгар Н. З. Макаров старнайдаах эбии аһылыгы-ламинир ээно оройуонка ынырымы ылаан үрдүн-наарылаахтык үлэһэттэ, эбэһэттэлибэтин-вастээхтик толорбута. Быһылгы күрдүк маахаан-ыстыкка кормокуһааларга уонна кормоцехтарга эбии-аһылыгы бэлэмнээччилэргэ хас биридчиллэригэр эбэ-тэлибэллэри ылааннарыаха, киһилэр өртөлүгэр-циалистическай куоталаһыны киһигэ тэрийлээх. ССКП КК от ыйынаагы (1978 с.) Пленумугар та-арыс Л. И. Брежнев сүөһү аһылыгы бэлэмнээһин-хиологиятын тупсарыга, сүөһүнү аһатыга сүөһү-ылыттан бэлэмниир бастайзаны аһахтары туугуу-королоон билиэтээбитэ. Ону олоххо киллэринтэ, эбии-ылык бары көрүһүрүн дэһэйдик өһөрөн сэтэһтэ-риа ахсын кормокуһаалары уонна кормоцехтары-истык бастакы күнүрүттэн үлэһити — тирээн ту-р сорукупут. Ону совхозтар, отделениелар салайта-ла, олохтоох партиянай, профсоюзнай уонна ком-сомольскай тэриятэлэр хааччылар эбэһинэстээхтэр.

Общественнай сүөһүгэ — үчүгэй хаачысбаалаах-бох дэһэ эбии аһылыгы!

Комсомолец Иван Марион Советскай Армии-кээһиттэн демобилизациялан баран механикатор-идэтин баһыдаан, төрөөбүт-үскээбит Хатылытыгар-тракториһаан үлэһэбитэ үһүс сыйа.

Киһи бу күнүгэр бурдук хомууругар таһаары-лаахтык үлэһит. Ээно салайааччыта, оройуон бий-ликлээх бурдук үһүнэрээччигэ С. Н. Литанин Баһыны эбэһэһин элбэһи эрэннэрэр үлэһитини-аарар.

СНИМОККА: И. Марион комбайн штурвалыгар.
П. ОКОНЕШНИКОВ фотота.

ЧУГААТАН ЭРЭЛЛЭР

Субуруускай аатынан күнүбээһи туругунан ха-совхоз Хатылытыгар отде. тыламыр 53 гектардан хор-лениета быйыл 70 гектар-туоннууу хостоотулар. Са-даах баһынаатан хортуон. Иа үчүгү гектартан 25-пуй үүнүүтүн хомуйуох-центнер калэр, тэах. Балабан ыйы 22 И. ЧИЧИГИНАРОВ.

КУҢУНҢУ КҮННЭРДЭЭБИ ҮЛЭ БҮТҮН КЫСТЫГЫ БЫҤААРАР

Чизтээхтик толордо

Карл Маркс аатынан-сыйыс Болугурдаагы-отделениетин биэр иһин-туттар үлэһитэ Егор Про-копьевич Диодоров сыдып-ахсын аар-тайдаһын уһа-тык-туора сымдар байнап-дыах бүтүт. Сайынын-Егор Прокопьевич хоннох-тоохтук оттуур.

Быһылгы сезонга Е. П. Диодоров салайар илиһинэн-оттуур ээнота Амма-унуоһо Айан Куоралдына, Нуорадалы, о. д. а. туора-үрэхтэргэ таһаарылаах-тык үлэһити ударнай ый-түмүгүнэн бириднэ киһи-тигэр тыһээрэһэн 11,2 тон-на оту юбһинэн, социали-стическай куоталаһыны ил-

лиһи күнүгэр таһаарыта, «Запорожец» автомобиль-фондатынан барысыйлэх-мыта. Киһилэр 150 тонна оту-сорутоочкалар былаан-наахтарып оннуугар 200-тонна бастыт хаачысты-баллаах оту отделениета

тоһо дарааһы ардахтаах, силбик күнүгэр турбутта-рын иһин ходуһаттан тах-сыбакка оттуур.

Киһилэр сезон, саала-һарыттан 244 тонна бас-тыт хаачысбаалаах оту-сорутоочкалаатылар. Бу-совхозка бастыт көрдөрүү-«СО» корр.

Махталбытын тиэрдэбит

Быһыл сайын Карл-Маркс аатынан совхоз Бо-лугурдаагы отделениета-гар шифтээх тэриятэбит-райно коллективир ходуһа-да көтөөхтүк көмөлөстө.

туттарарга үрдэтилибэт-социалистическай эбэһэтэ-либэһини ылааннахтар. Бастыт ээно бала-дан ыйыгар дарааһы оттуур-тэһимни баһыта. Диодо-ровтаах бу ый 17 күнүгэр-бэһитаммит киһилэрин-ылыттарын туһунан сов-хозтары салайааччылар ра-пордтаатылар.

Л. ДЬЯКОНОВ.

Атом металлурдарга көмөлөһөр

Хрустальненскай хайа-байытар юмбинатыгар-хорволдуннаах руда тө-һө металлалаһын уружу-тааһар быдан түргэһит, аһыйах күнүгэ иһигэр, быһаарар буолулар. Ма-на өһөөх металлургия

систематыгар иһин бастакы-нан «хонтуруон атомнай-системата» туһанылар-буолла. Хонтуруон ядерно-физик-скай ылыматын пред-приятно специалистара-Ленинград унниверситетын

учеһаайдарын кытары-биргэ үлэһэн ырытан-онорулар. Киһилэр ай-бат оһоһуктара бу техно-логическай проһейи бил-хэрднн сүдүрүтүттэ. Би-лиһини руда тэһилибэт ва-гонеткатыгар астаал бо-

робукуоһаны эрэ таһа-ымааха наада, оччоһо опе-ратор киһигэр турар та-лаһа руда хаачысбаатын-туһунан силлэрин тэһий-нэлэр. Бу сакана киһилэрин-силлэһи экономикай-көдүүһө моһууһон аһа-ра солкуобайга тэһилэр.

ССТА.

качества государствен-
ной Знаниям болондур-
миз.

Угола сивомонка: «Кировец» трактордар испытатель-водителлери бригадлари Союздистический Уло Геройа Юрий Степанович Антонов.

Алгараа снимокка: «Кировоце» трактордар атаарылаар площадька.

С. СМОЛЬСКАЯ фотота.
ССТА фотохрониката.

Ошун пиязатка үчүс
сиздер холбошук тран-
ктордору хамулар кыла-
бызай конвейера быра-
йыштыкты измататып
сизге. Предприятие таа
хайналыстыгынан проп-
водствотар 300 ат күү-
бө күүстөш тапшырчанын
«Кировецтар» ошорон та-
налар. К-701 массалык

СССР XXV съёна мас-
сынынан оңороччулар
инжилеригер атын сорун-
тары кытары сөргө ыраа-
хан уонна салгытылаах
уэллери механизациялыыр
уонна автоматизациялыыр
кыагы бизер программал-
ламмыт салалыылаах
автоматический манипу-
лятордари серийныйдик оңо-
рон таһаарар соругу ту-
руорбута. Ити агрегаттар
бизер-көстөр ааттара —
роботтар.

Роботтарга

Ленинградгаагь «Киров-
ской завод» холбоонукка
роботтар 250 тоннааа
прейн үзэлтэгэлэр, урдуу
квалификациялаах шта-
мповщиктар бүтүн бири-
гээдэлэринээсээр Икки тө-
гүл үрдүк онорумтуолаах-

сорудахтанар
тар. Петродарецкайдаары
чаһы заводугар сымсахала
суох биримэ приборла-
рым хомулар динилча ро-
боттар үлэ оһорунтуотун
алта төгүл үлэтиһилэр.

Робототехниканы туһанылыга үчүтэй көрдөрүүлэри Минавтопром кэккэ заводтара уонна халбыһуктара ситиһэллэр. Машина автоматтар, конвейер үлэ-

тип халччийн-халччийн,
автомобиллар кузовтарын
бейэлэрэ иһэрдэлэр уонна
кырааскалыдылар.

Пятилетка бүтүр дна-
ри дойду промшшленюна
2,5 тын. роботтары ылла-
ба. Ити динизэ сылта 8
тын. роботтары, 10 тын.
кишилэри программалаан
салайар системалары оло-
рол таһаарар санга ыхам-
тадар үлэһэ киириэхтэрэ.

CCTA.

Ж ы с т ы ж
саба-ланаары
турдабына

Отордооһун
салбанар

Бу хүншэргэ отделениа 386 мянхыга саймалын фермаларга отордоон тулар. Күһүнгү мөччирэг арус хочотугар үчүтэй, ошон үүт нама улаханнын саниабы түсөт.

Билгэх 1550 сүлхүүнү үс
типовой хотонхорунан
кыстатыхтоахыны. Билг-
ин «Тыһынчалаах», Кыс-
пак Кугда уонча Амшаар
хотонхорун өрөмүөнэ чом.
чотулуна, дачыстыбыга
даданн куһагана суох.
Бугун—сарсын ити хотон.
аорго эбин аһынныкы буһа-
рар нормозапарниктары
алгына үлэтэ түмүктөнөр.
люон кыстыкка бөлөмнү-
ли үмүрүйдэ.

Хийн баатар курдук,
 зүйнхэ эмнэ бийн кы-
 сымчын ашдыктаах кыс-
 тук нэмдэ. Барыдлааны

быланытынан, кыстык ус-
тата бирөөсүгө үстүү
миллаха арыстын; тийишсө,
анда апталган центнер көр-
күлүмүн. Иннелыктын бы-
лым суеңү уюмсай туратун
кыныткан аны-уоту ашык-
ты жөн азылык бынал-
рыда. Мамлаха отделение
балачча дуңбанан, хп-
пымета сабырланган ую-
на лабыктаран саппааыр-
да.

От кэмпшингэн уугуул туруоруохтах сүүһүлэр битин оһуобай көрүүгэ-истингэ киллэрбэккэ оло-робут. Барыта 167 сүүһү-нү содоотуонкалыктаахын-тын тала сымдаан туттар-таан эрэбит. Оттон, 60 ич-кэ сүүһүнү контрастация-лыахтын быйлаамыт дигар-гыг ээ тодорубут.

А. ЕФИМОВ.
Карл Маркс атынан
совхоз Волугурдаабы
отделениетин
управляющайа.

Роботтарга сорудахтанар

С Ы А Х Т А Р
ПРОПИСКАЛАРЫН
УЛАРЫТАЛЛАР

Зентаады гидроэлектростанция промышленной баатын Дальный Восток сайга бодог тутуугулар Бурятияны ГЭС-да таһын сараланы. Баарыдай улаан производственный корпустары тус-тусла араантлап барашлар 500-төн тахса километрдаах сирте ыһаһылар.

Зөвлөх ГЭС сүрүн ту-
туулары бүлүүтэрин нэ-
нигтэн бөсхөлөмүт сых-
тар малным тутууга тут-
туулар конструкциялары
үсүнэ деталлары өтөрүүгэ
күнрөллэр.

CCTA

● Унаайбаттан — элбэх аһы-үөлү! ●

ТОҶО КЫАЛЛЫБАТЫЙ?

Сир барахсан — олохууттан. Өскөтүн кыһанан-мүһөзүн таңастыр буол-захха, бийиҥи почвабыт өлгөм үүнүүнү биирэр кыахтаарын бастыҥтар оппаттара көрдөрөллөр. Мин бү кыраыйык метатыйыга Чураҥчы сэдэниһэһэтин өлөхтөөхтөрүн убаайба сир-дэригэр, ону көрүүгэ-хара-йыга уонна таҥастаан туһаныма тохтуохпун ба-бырабын.

Сэлэнгэнэ баялагч ула-
хын. Баянлар үгүс өгтө
уһайба сирдэх, чаһиһаһай
оторор дьаһаһ-уоттаһ,
сүөһүлээх-бетаһ ыһаллар.
Тинилэр кэтэх хаһаһыс-
тыбаларын сайһиһарыһын
партия уһиһа правитель-
ство улаһаһыһ өһүүр. Ол
араһиһ уһаһаһа сирдэһи

туһанын, өнтөн овуруот аһын, хортуоншуй олгом үүнүүтүн ыһын бийнэхэ кыһалыбат. Оттон ыһалын Мэнгэ-Ханалас оройуонугар ерүс кычылларынаады бө-
һүөлэтэр олехтоохторо хортуоншуйунаа бэйэлэрин бийэлэрэ толору хааччынар, ону таһынан ордорунаа гына үүнүлэрэр үгэстээх-
төр. Мин санаабар, ити биир кистэлэнтинэн кини-
лэр бэйэлэрин уһайбаларыа овуруот аһын уонна хортуоншуй сиритэр анаан мунгүттүрдүк туһанаалара буолар. Оттон бийиги сэлээннэһибит олехтоохторуа хортуоншуйдарын сирдэрэ олус кыарабаастар. Инньа гынан дуоннаах үүнүүнү илбаттар.

нийн, чаахнайн маллар ту-
һаналларыг анхлан өвч-
рүүт сирин хорутууга
«Сельхозтехника» хөлб-
луга эбэтэр олох-длаах
комбината булуусталх
«Беларусь» тракторы
анхлан салс эрдэттэн үчэ-
рат быһынатынан уһайба
хорутуутун ыһтараллара
буоллар өвчүүт сирэ мал
ахсын хөгжүүлнэ ата.
Итхин сэргэ бас ыйлагар
чаахнайн маллар олбуор-
дарыг коммунальнай
предприатнелар уонна туһ-
саран өгөрүү комбината
кэрийг сүлдэн ууку водо-
воуулан бастарынын бас-
тайбанынайдык олохтууртар
атабин.

М. ПОПОВ,
ССРС журналистарын
союзун чилизнэ.

Эбэһээтэлистибэ туолуутун бэрэбиэрнэлиибит

КУҲҮНҲҮ ҮЛЭБИТ
Б Ы Ъ А А Р Ы А Ъ А

ССКП РК от мыйнаарда (1978 с.) Пленумугар оңорбут даңкылаатыгар табырыс Л. И. Брежнев тыл хаһайыастыбытан провадотастыын интенсификациялаабын сунган суолта лаах даһааһарыттан биһир дэстөрүн быһыһаатыыан сири мөһнөрөннэһааһынын ордух чорботон" бэһэстээ батэ.

Бийик республикада
тыгар бу шийиткекада ит
салаара 83,7 молдуйун
саккубай уи бериаллар О
мозери суюну шийитиге
айыдык базатын бодери
туугу уонна тыа хаааа
иастыбатын култураа
раи тууууларын урдата
и медиорация орула есс
даганы ситете суох. Ньуе
сутуллар уонна куурдула
бут хедуналар сылыа а
сын туруктаах ууууу
билер буолбатахтар. Ми
пералый уонна орши
чекскай уокурдууларын т
лору кешуустехтик т
хаманпыйт. Таб. Л. 1
Бреснен Пловунига та
хаааиастыбатыгар гунт
ри туаным ийи, он
сирге органичекскай уобу
дуулары мукутуурду
мунуунуу уонна почлаа
килерин ийи урдук к
обуду туруорар наздала
ааа киббета.

«Сельхозтехника» ар-
хивнаары холбохугу
механицированный этэрэ-
нги этгэллэбит дыһаллар
оллохо кылларга бар-
күүһүн гүмэи үлдэтир. О-
үрдүсүн тэрэһини кыай-
тарбакка уонна күн-ды-
уусуубуйалара улахан
күн мөһүбдээнэр, тосу-
дарсвенный былааннар

гидратылар. Ударнай сым-
аары айыны түмүгүнөн 24
тың. солж. суумалаах ме-
норатизинай узалары ык-
тыктаах соруудахынты
198,5 тың. солж. толорон
былааннаах соруудахынты
8,2 бырыһаанынан ылай
батыбыт. Арыс ыты 925
физическай гектардаах
сиргэ хoduнаны туусуу-
ну көрүктэ былаанымты
65 бырыһаанынан аарды-
быт. Ходунага минераль-
най ууһуруууу киллэрин
сорууда 124 бырыһаан
толорулунна. Барыта 1860
гектарга минеральнай
туустар кутулуунулар. Ого-
топ органическай ууһур-
дууу киллэринин ыраа-
дыан толорбот, тиэбэт
Сыл арыс ытыга 400
тонна кунуһу ууһурлар
быт онуугар баара-суор
3025 тоннаны ара тасты-
быт. Ити ыраччынналары
нэм техника чаастаты
сэхэллэнмэти уонна со-
луохтаах тиэбэт сайы-
уутта ылайан куурбак-
нычээр/ сыһыта буолу-
лар. Ол курдук, ааспы-
мта Карл Маркс аатына
совхоз Бөлүгүрлаагы өдө-
дөннөтүгэр солуохтаах
учаастаккыт техниканы
ылайан киллэрбэт ычээр
буолан эмбэх боростуо-
тироста, күн-дьыл халтай

Этээрэнгүй арьс Т-10
уусна арьс ДТ-75 трактор
даах, 23 механизатордаах
Кривинэртэн аасныг арь
ишга ордун үчүстэй көрдө
рүүнү Үдэ Албан Аалы
III степенлэх ордун на
валора, коммунистическа
үдэ ударишта Петр Петро
вич Ефимов систа, Кыя
нго хамга 2024 услош

гектардаах үлэни толорон, быһаанын 20,5 быраһыан куюбарда. Оттон ДТ-75 тракторга үлэһин эдэр механизатор Николай Степанов 1439 условный гектарга тэҕнэхэр үлэни оҥорон сорууларын 130,8 быраһыан толордо. Киилэр билигин социалистическай куэстааһыны минни күүнүгэр илээтэр. Ол эрээри үчүгээ атылдьыт биричиннэлэринэн үгүс минн абыс быйлаах соруудахтарын толорботулар. Этэрээт урдуһун билигин быһааннарын 15 эрэр механизатор толорон иһэр.

Бу айга бипр биригээд Эрлийк Эрнэстийн патын ан сохвох Кадаардаарь огдөлөөчигтар сирь солугу сьлдээр. Онно тьерт трактор үлэнийр. Иакко биригээд «Чурагча» сохвох Кнэзэнтэарь огдөлөөчигтар холууаны тунсарар Кнэилэр сьд үбүс иьартан тьүмүгүнэ 76 тьн солк, үдэни бүтэриэхтөөхтэр. Итнэнтэ бу айга 26 тьн солк суумалаах тунсаран огторуу үлэтэ даалда.

Биймд, эмнэ урууны
судлар нүрвэн, сохгоотой,
минеральнай уокурдуун.
Бострохтэн тнэийнэ мд
сыйа шиктэр, Былан
наах сорудах туолар
тнэах.

[illegible]

И. КЫНАКИТОВ,
«Сельхозтехника»
холбохугун кылабынай
инженер.

Выходит по вторникам, четвергам и субботам на якутском языке. Объем 1 уел. пач. лист.